

ste gang selv parlamentsvalget i oktober, der generelt levede op til de internationale valgstandarder. Dette er ikke mindst muliggjort af OSCE's mangeårige støtte til styrkelse af myndighedernes kapacitet til gennemførelse af valg. På demokratiseringsrådet fokuseres bl.a. på træning af lokale politikere, herunder m.h.p. kommunalvalgene i 2004. På menneskerettighedsområdet har OSCE i samarbejde med den Høje Repræsentant og UNHCR udarbejdet en strategi med henblik på at accelerere gennemførelsen af ejendomsloven, hvilket vil kunne lette flygtninge-/internt fordrevnes tilbagevenden. På uddannelsesområdet har OSCE endvidere overtaget den overordnede koordinerende rolle i forhold til de internationale aktørers indsats på området. Der vil bl.a. blive fokuseret på lighed og adgang til uddannelse.

I *Albanien* er den internationale fokus rettet mod etableringen af en retsstat. OSCE bidrager i den forbindelse med overvågning af menneskerettighedssituationen, kapacitetsopbygning af politiske institutioner (specielt parlamentet), støtte til civilsamfundet og til reformer på retsområdet. OSCE er også aktiv i forhold til forbedring af grænsesamarbejdet i forhold til Kosovo og Makedonien (FYROM).

I *Kroatien* er OSCE's indsats koncentreret om de serbiske flygtninges tilbagevenden og generhvervelse af ejendom, støtte til reform af domstolssystemet, samt støtte til udarbejdelse af en ny minoritetslov.

Den politiske situation i *Belarus* udvikler sig i stadig mindre demokratisk retning. OSCE's Bistands- og Monitoreringsgruppe, der har haft til opgave at bistå de belarussiske myndigheder med at fremme demokratisering og overholdelse af OSCE-forpligtelserne, har fra begyndelsen haft vanskelige arbejdsbetingelser. Dette forværredes i 2002, da de belarussiske myndigheder undlod at forlænge de internationale medarbejders visa efterhånden som de udløb, hvorved Gruppens arbejde reelt ophørte i oktober 2002, da den sidste internationale medarbejder måtte forlade Belarus. Den ensidige belarussiske de facto afvikling af gruppen medførte, at 14 EU-lande og USA indførte visum-restriktioner overfor præsident Lukashenko og syv af dennes ministre. Den 30. december 2002 opnåedes enighed mellem Belarus og OSCE om et nyt mandat for en OSCE-tilstedeværelse i Belarus per 1. januar 2003, hvis kernemandat fortsat er monitorering af og rapportering om menneskerettighedssituationen i Belarus.

Udviklingen i Belarus er et klart eksempel på fordelene ved et tættere samarbejde mellem OSCE og EU. OSCE's politik overfor Belarus blev bakket op af EU og styrkede dermed OSCE's position ved offentligt at understrege, at manglende fremskridt i forhandlingerne om et nyt mandat også havde konsekvenser for Belarus' forhold til EU. For EU har samarbejdet med OSCE om menneskerettigheder og demokrati betydning med henblik på at bringe Belarus nærmere til opfyldelsen af EU's krav til Belarus.

I *Moldova* bistår OSCE's mission myndighederne med konfliktløsning, dels gennem en økonomisk fond til støtte for tilbagetrækning og destruktion af (russisk) ammunition fra Transnistrien, dels ved demokratiudvikling, herunder særligt spørgsmålet om den fremtidige statsretlige status for regionen *Transnistrien*. De politiske forhandlinger herom blev genoptaget i foråret 2002 efter en længere pause, men gik i stå igen i efteråret 2002 som følge af transnistrisk modstand. EU har med henblik på at lægge pres på de transnistriske myndigheder primo 2003 indført visa-restriktioner for en række af de øverste repræsentanter fra de transnistriske myndigheder. Der er visse tegn på fremskridt i de atter genoptagne forhandlinger, og der har også været visse fremskridt i tilbagetrækningen af det russiske militærudstyr.

I *Ukraine* bistår OSCE myndigheder og civilsamfund med projektbistand indenfor politisk og social udvikling. Den politiske situation i Ukraine har været anspændt siden parlamentsvalget i marts 2002, hvilket i nogen grad må ventes at fortsætte indtil præsidentvalget i 2004. Samtidig udestår der fortsat gennemførelse af reformer og sikring af grundlæggende rettigheder på en række områder, herunder særligt på retsområdet og adgangen for og til frie og uafhængige medier. Begge områder som OSCE's kontor for projektkoordinering beskæftiger sig med.

OSCE's indsats i *Georgien* præges af en række uløste konflikter, herunder *Abkhasien* og *Sydossetien*, der fortsat truer stabiliteten i området og landets enhed. OSCE har bl.a. til opgave at overvåge grænsen mellem Georgien og Rusland/-Tjetjenien. Grænseovervågningsmissionen, der indtil d. 1. marts 2003 blev ledet af den danske brigadegeneral Hee, har bidraget til at stabilisere situationen i grænseområdet og dermed forbedret relationerne mellem Georgien og Rusland. EU yder finansiel støtte til de georgiske